

ÅLANDS MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSMYNDIGHET

Prövningsnämnden

Norragatan 17, 22 100 Mariehamn

Tel. (018) 528600 växel, Fax. (018) 528601

www.miljohalsoskydd.ax

MILJÖTILLSTÅND

Beslut nummer   Diarienummer
ÅMH-Pn 20/10   2008-0533

Beslutsdatum
05.05.2010

Sökanden

Andelslaget Bocknäs Vatten
Kavelbrovägen 17
22430 Saltvik

Ärende

Ansökan avser revidering av villkor i miljötillstånd MPN-00-91 för årligt uttag av maximalt 300.000 m³ vatten för hushållsändamål ur Lavsböle träsk och vidhängande sjösystem innefattande Långsjön, Åsgårda träsk och Kvarnbo träsk i Saltviks kommun. Ansökt revidering avser ändrad uttagsbegränsning för dygnsuttag samt reglering av Lavsböle Träsk. Ansökan innehåller även en begäran om omedelbar verkställighet av beslutet.

Den i ansökan avsedda verksamheten är miljötillståndspliktig enligt:

- 10 § landskapslag (2008:124) om miljöskydd (miljöskyddslagen) och
- 6 kap. 15 § 2 mom. vattenlag (1996:61) för landskapet Åland (vattenlagen).

Beslut

Omedelbar verkställighet

Tillståndshavaren kan omgående utföra reglering av vattennivå i Lavsböle Träsk i enlighet med tillståndsbeslutet, trots eventuellt sökande av ändring över beslutet, om tillståndshavaren hos Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet ställer en säkerhet om 1000 euro. Ålands förvaltningsdomstol kan förbjuda att beslutet verkställs.

Reviderade villkor och föreskrifter

ÅMHHM reviderar med stöd av 22 § 1 mom. miljöskyddslagen villkoren i Andelslaget Bocknäs Vattens miljötillstånd MPN-00-91 och ersätter miljötillståndets villkor med nedanstående villkor och föreskrifter.

1. Årligt vattenuttag ur Lavsböle Träsk begränsas till 300.000 m³ råvatten.
24 § punkt e) miljöskyddslagen

2. Sänkningsgräns är 17,00 m N₆₀, vilket motsvarar – 0,23 m enligt lokalt höjdsystem enligt pegeln vid vattenverket.
24 § punkt e) miljöskyddslagen
3. Dämningsgräns är 18,03 m N₆₀, vilket motsvarar + 0,80 m enligt lokalt höjdsystem enligt pegeln vid vattenverket.
24 § punkt e) miljöskyddslagen
4. Vattennivån i Lavsböle Träsk, Långsjön och Åsgårda Träsk skall kontrolleras genom fast monterad och avvägd pegel. Vattennivån i Lavsböle Träsk ska mätas och journalföras minst en gång per vecka under perioden maj till september och under övrig tid då sjön är isfri minst en gång varannan vecka. Vattennivån i övriga ovannämnda sjöar skall mätas och journalföras minst varannan vecka under den tid då sjöarna är isfria.
24 § punkt e) miljöskyddslagen
5. Kemikalier ska hanteras och användas så att eventuellt spill eller läckage inte kan nå avlopp, luft, mark eller vatten eller på annat sätt förorena miljön eller orsaka olägenhet utöver vad deras faktiska bruk föranleder. Kemikalier som används inom verksamheten ska antecknas i skötseljournal enligt villkor 7.

All personal som kommer i kontakt med kemikalier ska känna till kemikaliernas huvudsakliga egenskaper och hur de ska hantera eventuella olyckor. Svenskspråkiga skyddsinformationsblad för de använda kemikalierna ska finnas lätt tillgängliga i lokalen. Utrustning för uppsamling av eventuellt spill eller läckage ska finnas tillgängligt på anläggningen.

Alla kemikalier ska förvaras på ett ändamålsenligt sätt, i täta, förslutna och ändamålsenliga kärl så att risk för förorening av miljön eller risk för människors hälsa förhindras. Kemikaliebehållare och –förråd ska vara placerade så att behållare inte riskerar att välta, utsättas för extrema temperaturer eller på annat sätt kan komma att skadas.

Vid anläggningen får endast sådana kemikalier användas som är tillåtna enligt landskapslag (1990:32) om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om kemikalier.

4 och 5 §§ samt 24 § punkt e) miljöskyddslagen samt 4 kap. 7 § 1 mom. vattenlagen

6. Avfallshanteringen ska följa renhållningslagen och gällande kommunala föreskrifter samt skötas så att miljöförorening och olägenhet för människors hälsa förhindras. Avfall och farligt avfall ska separeras och hanteras med hänsyn till principen om bästa tillgängliga teknik samt förvaras i märkta och för ändamålet avsedda kärl. Avfallet ska återvinnas om det är tekniskt möjligt till en rimlig kostnad.

24 § punkt b) miljöskyddslagen, 8a - 8f §§ renhållningslagen

7. Vid anläggningarna ska skötseljournal föras. I journalen ska finnas uppgifter om:
- vattenuttag per dygn,
  - sjöarnas vattennivåer enligt villkor 4,
  - skötsel- och underhållsåtgärder i reningsverk och anläggningar,
  - provtagningar och provtagningsresultat,
  - använda kemikalier; inköp, förbrukning och lagerhållning,
  - fel och driftstörningar som riskerar leda till utsläpp i mark, luft eller vatten, hur och vem som åtgärdat felet samt
  - andra nödvändiga uppgifter om verksamheten.

Journalen ska hållas vid vattenverket och ska vid behov uppvisas för tillsynspersonal. Tillståndshavaren ska på begäran av ÅMHHM uppge nödvändiga uppgifter och utredningar för kontroll av skötseljournalens tillförlitlighet.

26 § miljöskyddslagen

8. Tillståndshavaren skall kontrollera och följa upp företagets verkningar på vattenkvaliteten och vattenståndet i tälten enligt befintligt egenkontrollprogram. Resultatet av undersökningarna ska redovisas i årsrapport för verksamheten, samt skall på begäran uppvisas för dem vars rätt eller fördel de kan beröra.

26 § miljöskyddslagen

9. Tillståndshavaren skall lämna årsrapport för verksamheten till ÅMHHM före utgången av februari månad påföljande år. Årsrapporten skall bl a innehålla relevanta uppgifter ur driftjournalen avseende råvattenuttag, resultat av provtagningar, kemikalieförbrukning, vattennivåer i tälten uppgifter om eventuella driftstörningar och olyckor som orsakat utsläpp till miljön samt i övrigt vad som föreskrivs av tillsynsmyndigheten.

26 § miljöskyddslagen

10. Tillståndshavaren är skyldig att kontrollera, utreda och redovisa verksamhetens miljökonsekvenser vid avslutande av verksamheten samt återställa området i ursprungligt skick. Meddelande om avveckling ska göras till ÅMHHM som kan föreskriva om eventuella åtgärder i samband med avvecklingen.

24 § punkt d) miljöskyddslagen

Giltighet

Befintligt miljötillstånd, MPN-00-91, gäller till 31.12.2016. Ansökan om förnyat tillstånd ska inkomma till ÅMHM senast 30.06.2016. Befintligt tillstånd fortsätter att gälla tills ansökan om förnyat tillstånd avgjorts. ÅMHM bedömer att någon ny revidering av villkor inte behöver göras under kvarvarande tid om det inte är påkallat enligt 2 mom. 22 § miljöskyddslagen.

Ersättning

ÅMHM har prövat frågan om ersättning enligt 7 kap. 8 § vattenlag (1996:61) för landskapet Åland. Myndigheten konstaterar att nedanstående reviderade tillståndsvillkor och föreskrifter inte torde orsaka sådan skada som ligger till grund för ersättning enligt 7 kap. 4 och 6 §§ i vattenlagen.

Beslutsmotiveringar

Tillståndshavaren kan enligt 22 § 1 mom. miljöskyddslagen anhålla hos prövningsmyndigheten om revidering av tillståndsvillkor. Enligt sökandens befintliga miljötillstånd ska ansökan om revidering av villkor lämnas in senast 30.06.2010. Ansökan om ändring av villkor har inlämnats redan 15.06.2007. Sökanden har begärt revidering av villkor rörande begränsad uttagsmängd råvatten per dygn samt om att få reglera Lavsböle träsk så att en del av vårflödet kan magasineras.

Omedelbar verkställighet kan beviljas enligt 19 § miljöskyddslagen då verksamheten annars kan orsakas betydande skada eller olägenhet ifall vårflödet inte kan tas tillvara. För verkställighet ska en säkerhet ställas för de skador, olägenheter och kostnader som verksamheten kan föranleda samt för kostnaderna för återställande om verksamheten vid senare provning befinns otillåtlig.

Sedan tillståndet beviljades har en ny miljöskyddslag trätt i kraft. För egenkontroll utfärdas numera föreskrifter istället för villkor vilket föranleder revidering av tillståndets samtliga villkor för att uppdatera lagstödet. Många villkor är oförändrade i sak och flyttas över i samband med revideringen medan andra också har förtydligats eller kompletterats.

Villkor 1 ändras så att uttagsbegränsning för dygnsuttag tas bort. År 2009 har den rådande maximala uttagsgränsen om 800 m³ råvatten per dygn överskridits 13 gånger medan det totala uttaget endast utgör 77 % av det tillåtna årsuttaget. Vid beviljande av tillståndet infördes begränsningen på basen av sökandens förslag till skyddsåtgärder. I och med reglering av täkten kommer en del av vårflödet att lagras och därigenom minskas behovet av uttagsbegränsning per dygn.

Villkor 2 är oförändrat.

Nytt villkor 3 avser införande av regleringsgräns. Regleringen torde vara positiv för vattenkvaliteten då Lavsböle träsk kommer att hålla en större vattenvolym. Regleringen minskar också risker med låga vattennivåer under torrår. Vintern 2009/2010 har Saltviks kommun lagt ner en trumma i utloppsdiket från Lavsböle träsk till Kvarnbo träsk i syfte att möjliggöra dragning av avloppsledning över utloppet. Detta företag i sig innebär en viss reglering och fördröjning av vårflödet men det möjliggör också för Andelslaget Bocknäs Vatten att på ett enkelt sätt reglera täktens vattennivå. Reglering sker genom att stapla plankor till önskad nivå i en ställning framför trumman. ÅMHM godkänner reglering och fastställer regleringsgränsen till 18,03 m N₆₀, vilket motsvarar + 0,80 m enligt lokalt höjdsystem enligt pegeln vid vattenverket, med stöd av punkt e 24 § miljöskyddslagen i syfte att förebygga och begränsa negativ miljöpåverkan eller den skada negativ miljöpåverkan medför. Negativ miljöpåverkan avser bl.a. skada på naturen och dess funktioner som kan uppstå pga. för låg vattennivå i Lavsböle Träsk orsakat av råvattenuttag i kombination med naturlig avdunstning.

Ny föreskrift 4, motsvarar gamla villkor 3 som ändras genom att kravet om vattennivåavläsning i Kvarnbo Träsk tas bort. Kvarnbo Träsk och Lavsböle Träsk är belägna på samma nivå. Normal vattenströmning är från Lavsböle träsk till Kvarnbo Träsk, men kan teoretiskt vara tvärtom. Tröskelområdet mellan sjöarna är odefinierat. Då vattenkvaliteten i Kvarnbo Träsk är väsentligt sämre än i Lavsböle Träsk har man velat skydda Lavsböle Träsk från inströmning av vatten från Kvarnbo Träsk. I och med införande av reglering i utloppsdiket från Lavsböle Träsk förhindras risk för vattenströmning från Kvarnbo Träsk till Lavsböle Träsk och därmed behöver Kvarnbo Träsk vattennivå inte längre övervakas. Föreskrift 4 avseende egenkontroll av vattentäkten och sammanhängande sjöar ges med stöd av 26 § miljöskyddslagen för att tillståndshavaren ska känna till verksamhetens miljöpåverkan och effekterna av driften.

Villkor 5, tidigare villkor 4, har inte ändrats i sak men detaljnivån har ökats för att tydliggöra tillståndshavarens ansvar för hantering av kemikalier i verksamheten och ange beredskapsnivå för hantering av tillbud. Villkoret ges med stöd av 4 och 5 §§ samt 24 § punkt e miljöskyddslagen samt 4 kap. 7 § 1 mom. vattenlagen.

Villkor 6 motsvarar gamla villkor 5 och har inte ändrats i sak men detaljnivån har ökats för att tydliggöra tillståndshavarens ansvar för avfall och hantering av avfall. Villkoret ges med stöd av 24 § punkt b miljöskyddslagen och 8a - 8f §§ landskapslag (1981:3) om renhållning.

Föreskrifter om egenkontroll och redovisning av verksamhetens miljöpåverkan ges i föreskrift 7 med stöd av 26 § miljöskyddslagen. Föreskriften motsvarar tidigare villkor 6 och har inte väsentligen ändrats innehållsmässigt sedan tillståndet beviljades men har däremot förtydligats.

Villkor 8 och 9 motsvaras av tidigare villkor 7 och 8 och är oförändrade. Tidigare villkor 9 och 10 utgår.

Nytt villkor 10 motsvarar tidigare villkor 11 och har kompletterats med förtydligande om verksamhetsutövarens skyldigheter i samband med avveckling enligt 24 § punkt d miljöskyddslagen.

ÅMHM konstaterar att verksamheten med givna villkor och föreskrifter kommer att utföras så att ändamålet nås med minsta möjliga negativa miljöpåverkan utan att denna miljöhänsyn blir oskälig. ÅMHM reviderar med stöd av 22 § miljöskyddslagen villkoren i Andelslaget Bocknäs Vattens miljö tillstånd för uttag av råvatten för samhällets behov ur Lavsböle Träsk, Saltvik

Avgift

För detta tillståndsbeslut uppbärs avgift i enlighet med punkt 14.2 i avgiftstaxa 2010 för Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet, fastställd av Ålands landskapsregering genom beslut nr 29 S40 /18.03.2010.

Täkt av ytvatten > 200.000 m ³ enligt taxa år 2007:		
villkorsrevidering, 50 % av 1261 €	€	630,50
Annonskostnad, delgivning av ansökan	€	353,80
Totalt*	€	984,30

* Annonskostnad för delgivning av beslutet tillkommer.

Bilagor

1. Ärendehantering
2. Besväransvisning.

Detta beslut har upprättats i två likalydande exemplar. Ett exemplar sänds till sökanden med mottagningsbevis och ett arkiveras i Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighets ärendeakt.

För Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet,

Ordförande Ulrika Karlsson
Prövningsnämnden

Föredragande Mikael Stjärnfelt
Miljöskyddsinspektör

ÄRENDEHANTERING

Ansökan

Ärendet har inletts vid Ålands miljöprövningsnämnd 18.06.2007.

Ansökan har med anledning av 5 § landskapslag (2007:129) om införande av lagstiftningen om Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet överförts från Ålands miljöprövningsnämnd till ÅMHM 01.01.2008.

Ärendet har kompletterats 26.01.2010 samt 27.01.2010.

Delgivning av ansökan

Ansökan delgavs offentligt under tiden 30.03.2010 - 20.04.2010 på ÅMHM:s anslagstavla. Delgivning gjordes också genom annons 30.03.2010 i tidningen Åland. I delgivningen framgick att vem som helst hade rätt att skriftligen yttra sig över ansökan inom ovannämnda tid.

Yttranden

Inga yttranden har inkommit under tiden för offentlig delgivning.

Utlåtanden

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet har inte begärt några utlåtanden.

Bemötande

Ärendet har inte tillförts material av annan än sökanden och därmed har sökanden inte behövt höras.

Delgivning av beslut

Tillståndsbeslutet sänds till sökanden med mottagningsbevis. Meddelande om beslutet delges offentligt genom anslag på ÅMHM:s anslagstavla. En kopia av beslutet finns under denna tid framlagd för allmänheten hos ÅMHM. Beslutet finns även tillgängligt på internet på ÅMHM:s hemsida, www.miljohalsoskydd.ax. I delgivningen framgår att sakägare kan anföra besvär över beslutet hos Ålands förvaltningsdomstol.